

ครบเครื่อง...

มะนาวแป้น ยอดนิยม เงินล้าน

แป้นสุขประเสริฐ

แป้นรำไพ

แป้นดกศรีนวล

แป้นดกพิเศษกำแพงเพชร

แป้นเพชร

- มะนาวพันธุ์ใหม่.. **“แป้นสุขประเสริฐ”** ไร้เมล็ด & ต้านทานโรคแคงเกอร์ (ชั้นเทพ!)
- **“แป้นรำไพ”** ปลอดแคงเกอร์ & พืชแซมสวนทุเรียน.. แค่ 350 ต้น โทษหลักล้าน! ต่อรอบการผลิต
- เปิดตำนานมะนาวเงินล้าน.. **“แป้นพวงเพชรบุรี”** ผลผลิตคูณสอง (ด้วยเทคนิคต้นคู่!)
- **“แป้นดกศรีนวล”** เต้นที่สี มีดีที่เปลือกบางน้ำหอม.. ผลใหญ่ ถูกใจตลาดแน่นอน!
- แปลงต้นแบบ **มะนาว 1 ไร่ 1 ล้าน** พันธุ์แป้นแม่ลูกดก (ปลูกระยะชิด 800 ต้น/ไร่)

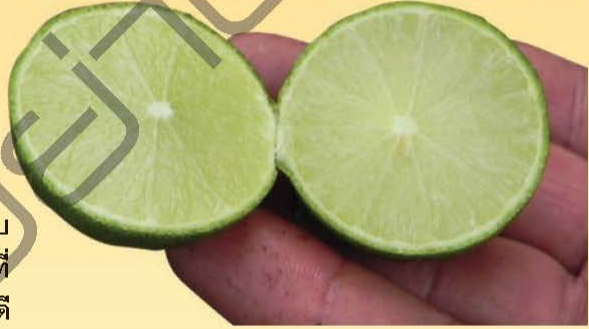
➤ บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสอาด
➤ เรียบเรียง : อัมพา คำวงษา

อาจารย์วัง สุขประเสริฐ กูรูด้านการปลูกมะนาวในวงบ่อซีเมนต์ แห่งจังหวัดพิจิตร และนักพัฒนาสายพันธุ์มะนาวโดยเฉพาะ “ตระกูลแป้น” ก่อนหน้านั้นเคยฝากผลงานเด่นเอาไว้ อย่าง “แป้นแม่ลูกดก” ได้รับความนิยมนอย่างสูงในเรื่องของความดก (ที่ออกลูกดกสมชื่อจริง ๆ) กลายเป็นอีกพันธุ์ดีของวงการมะนาวไทย ที่หาตัวจับได้ยากคนหนึ่ง มาคราวนี้จัดทีเด็ด! หลังจากทุ่มใช้เวลานานในการปรับปรุงพัฒนาสายพันธุ์มานานกว่า 11 ปี จนแน่ใจแล้วว่าใช่เลย! ก็ได้ฤกษ์เปิดตัวซะทีสำหรับมะนาวแป้นพันธุ์ใหม่ (หรืออาจกล่าวได้ว่าล่าสุด ณ ปีพ.ศ.2558 นี้) ขณะที่คุณสมบัตินั้นก็โดดเด่นเหนือใครมิใช่หยอก เรียกว่าสมศักดิ์ศรี หาไม่แล้วปรมาจารย์ท่านนี้คงจะไม่กล้าใช้ชื่อ (นามสกุล) ตั้งเป็นชื่อของมะนาวพันธุ์ใหม่อย่างแน่นอน

แป้นไร่เมล็ดแถมต้านทานแคงเกอร์ ต้องยกให้ “แป้นสุขประเสริฐ”

อาจารย์วัง เล่าว่า จากปัญหาหลักของมะนาวพันธุ์แป้นซึ่งเป็นยอดนิยมนของตลาด (ทรงแป้น เปลือกบางน้ำเยอะหอม) ก็คือโรคนแคงเกอร์ ที่ทำให้ต้องใช้สารเคมีเพื่อการอารักขาพืชและกลายเป็นภาระต้นทุนที่บานปลายขึ้นทุกปี จนทำให้ต่อมา

ได้มีการพัฒนาสายพันธุ์มะนาวโดยทางราชการ (ศูนย์วิจัยพืชสวนจังหวัดพิจิตร ในสังกัดของกรมวิชาการเกษตร) เพื่อการแก้ปัญหาโรคดังกล่าวขึ้น และเป็นที่รู้จักในชื่อพันธุ์ว่า “พิจิตร 1” เป็นลูกผสม (F1) ระหว่างมะนาวพันธุ์น้ำหอมกับพันธุ์แป้น มีความต้านทานต่อโรคแคงเกอร์ ให้ผลผลิตดกมาก ผลใหญ่ แต่ทว่าหลังการเผยแพร่พันธุ์ออกไปคนขายกลับไม่ค่อยได้บอกถึงเรื่องอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม (ต้อง 6 เดือนขึ้นไป) ซึ่งพันธุ์นี้จะดูที่ขนาดของผลเป็นหลักไม่ได้ ก็เลยมีปัญหาเรื่องเปลือกหนา/บีบไม่ค่อยมีน้ำ หรือรู้ความหอมของมะนาวแป้นดั้งเดิมไม่ได้บ้าง ตลาดไม่ค่อยรับเป็นต้น ในขณะที่สวนเองก็ได้มีการพัฒนาสายพันธุ์มะนาวแป้นมาอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น มีการผสมระหว่างพันธุ์ “แม่ไก่ขาดก” เป็นพันธุ์พื้นเมืองที่ให้ลูกดกมาก แต่ว่าผลกลมและเล็ก กับพันธุ์ “เอี่ยมแข็ง” มะนาวแป้นที่ให้ลูกค่อนข้างใหญ่ และ

คุณสนอง ดอกจันทร์
กับผลผลิตมะนาวเป็นพวงเพชรบุรี
จากต้นอายุ 18 เดือน

“แป้นพองเพชรบุรี”

หากนับถึงตอนนี้ ก็เป็นรอบที่ 5 แล้วสำหรับการปลูกมะนาว “แป้นพองเพชรบุรี” ของสวนคุณพ่อ (โดยคุณสนอง ดอกจันทร์) ในการปลูกมะนาว 1 รอบจะมีอายุเฉลี่ยการให้ผลผลิตประมาณ 8-9 ปี หรืออาจมากกว่านี้ซึ่งขึ้นอยู่กับการดูแลด้วย (กรณีในพื้นที่ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม) เพราะจากลักษณะเด่นของสายพันธุ์ คือ แป้นเปลือกบาง น้ำมาก และมีกลิ่นหอม ที่สำคัญเป็น “พันธุ์เบา” สามารถให้ผลผลิตง่าย ออกลูกตลอดปีอยู่แล้ว หากมีการดูแลให้น้ำสม่ำเสมอให้พืชขาดอาหารเพียง 8-9 เดือน ก็เริ่มมีการติด

ที่เด็ดปลูกแบบต้นคู่ตามฉบับ
“สวนปะทิวคุณพ่อ”
การันตีผลผลิตอ้อ!
จากประสบการณ์กว่า 40 ปี

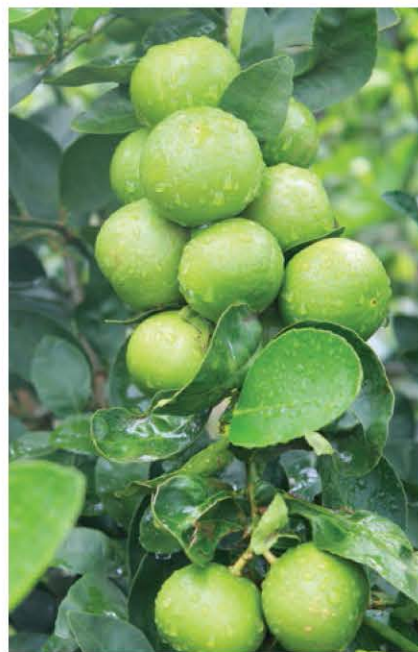
มะนาวเบอร์ 1
อายุประมาณ 5 เดือน

คุณแม่สุทิน สว่างวงศ์
กับมะนาวแป้นดกพิเศษฯ
บนต้นตอส้มนอก

“แป้นดกพิเศษก้ำแพงเพชร”

มะนาวเงินล้าน (เสียบยอดบนตอส้มนอก) ของสวนสุทิน

หลังจากที่มะนาวพันธุ์ดี “แป้นดกพิเศษก้ำแพงเพชร” ได้แจ้งเกิดในวงการอาชีพสวนมะนาว โดยเฉพาะที่ จ.ก้ำแพงเพชร แหล่งในการค้นพบพันธุ์จนนำมาสู่การตั้งชื่อดังกล่าว ปรากฏว่ามีเกษตรกรหันมาปลูกพันธุ์นี้แทนมะนาวแป้นดั้งเดิมกันอย่างกว้างขวาง ด้วยความดกของผลผลิตที่สมดังชื่อ ติดดอก-ออกผลง่าย ทั้งยังมีคุณสมบัติเด่น คือ เปลือกบางน้ำมาก กลิ่นหอมตามฉบับมะนาวยอดนิยม โดยที่ “สวนสุทิน” เองก็เป็นหนึ่งในนั้นที่ปลูกมะนาวแป้นดกพิเศษฯ บนเนื้อที่ผลิตกว่า 25 ไร่ สร้างรายได้ตลอดทั้งปีให้อย่างไม่ขาดมือ แถมยังนำเทคนิคการเสียบยอดโดยใช้ต้นตอของ “ส้มนอก” เข้ามาช่วยแก้ปัญหาการผลิตอย่างได้ผลในหลายเรื่อง ทำให้มะนาวโตเร็ว พุ่มใหญ่ สมบูรณ์พร้อมออกดอก-ติดลูกอย่างมีคุณภาพตลอดปี

สวนวังหว้า
เพื่อการผลิตผลมะนาว
จำหน่ายทั้งปี (กว่า 50 ไร่)

“**บ้านแม่ลูกดก**”

มะนาวเศรษฐกิจ
ของ

“**1 ไร่ได้ 1 ล้าน!**”

ธงชัยพัฒน์ ดีสวัสดิ์

คณธงชัยพัฒน์ ดีสวัสดิ์ เล่าให้ฟังว่า ตนเองเริ่มคิดมาได้สักพักใหญ่ๆ แล้ว สถานการณ์
๑ของสวนกล้วยไม้ที่ทำกันอยู่ (กว่า 40 ปี) คงไม่พ้นสักวันต้องเจอกับวิกฤติเกิดขึ้นมาแน่!
โดยในระหว่างนั้นเองก็พยายามที่จะมองหาพืชชนิดใหม่เพื่อเข้ามาแทนที่ และสร้างรายได้ดี
ไม่แพ้กล้วยไม้ เลยทำให้นึกถึง “มะนาว” เพราะตนเองรู้สึกว่ามันเป็นพืชที่ไม่เคยโกหกเลย คือพอ
ถึงหน้าแล้งทุกปีก็จะเห็นมาตลอดเลยว่า ราคาเคยแพงยังไง ซึ่งเดี๋ยวนี้อาจยังเป็นอย่างนั้นอยู่
นั่นแสดงว่ามันจะต้องมีอะไร หรือมีเทคนิคเฉพาะ ที่ไม่ใช่ใครก็สามารถทำได้แน่ๆ !! หลังจาก
นั้นจึงเริ่มค้นหาข้อมูลและอ่านหนังสือมะนาวทุกเล่มที่มี (ซื้อหมดเงินไปกว่า 2 หมื่นบาท) อีกทั้ง

มะนาว พันธุ์การค้า ในบ้านเรา

มะนาว (Lime) เป็นไม้ผลชนิดหนึ่ง ผลมีรสเปรี้ยวจัด จัดอยู่ในสกุลส้ม (Citrus) ผลสีเขียว เมื่อสุกจัดจะเป็นสีเหลือง เปลือกบาง ภายในมีเนื้อแบ่งกลีบๆ ชุ่มน้ำมาก นับเป็นผลไม้ที่มีคุณค่า นิยมใช้เป็นเครื่องปรุงรส นอกจากนี้ยังถือว่ามีคุณค่าทางโภชนาการ และทางการแพทย์ด้วย

ลักษณะทั่วไป : มะนาวโดยทั่วไปมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 4-4.5 ซม. ต้นมะนาวเป็นไม้พุ่มเตี้ย สูงเต็มที่ราว 5 เมตร ก้านมีหนามเล็กน้อย มักมีขนดก ใบยาวเรียวเล็กน้อย คล้ายใบส้ม ส่วนดอกสีขาวอมเหลือง ปกติจะมีดอกผลตลอดทั้งปี แต่ในช่วงหน้าหนาวจะออกผลน้อย และมีน้ำน้อย

มะนาวเป็นพืชพื้นเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผู้คนในภูมิภาคนี้รู้จักและใช้ประโยชน์จากมะนาวมาช้านาน น้ำมะนาวนอกจากใช้ปรุงรสเปรี้ยวในอาหารหลายประเภทแล้ว ยังนำมาใช้เป็นเครื่องดื่ม ผลมเกลือก และน้ำตาล เป็นน้ำมะนาว ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศทั่วโลก นอกจากนี้ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางชนิดยัง

นิยมผ่านมะนาวเป็นชั้นบางๆ เสียบไว้กับขอบแก้ว เพื่อใช้แต่งรส

ในผลมะนาวมีน้ำมันหอมระเหยถึง 7% แต่กลิ่นไม่ฉุนอย่างมะกรูด น้ำมะนาวจึงมีประโยชน์สำหรับใช้เป็นส่วนผสมน้ำยาทำความสะอาด เครื่องหอม และการบำบัดด้วยกลิ่น (aromatherapy) หรือน้ำยาล้างจาน ส่วนคุณสมบัติที่สำคัญ ทว่าเพิ่งได้ทราบเมื่อไม่ช้านานมานี้ (ราวคริสต์ศตวรรษที่ 19) ก็คือการป้องกันและรักษาโรคคลักปิดลักเปิด ซึ่งเคยเป็นปัญหาของนักเดินเรือมาช้านาน ภายหลังจากได้มีการค้นพบว่าสาเหตุที่มะนาวสามารถช่วยป้องกันโรคคลักปิดลักเปิด เพราะในมะนาวมีวิตามินซีเป็นปริมาณมาก

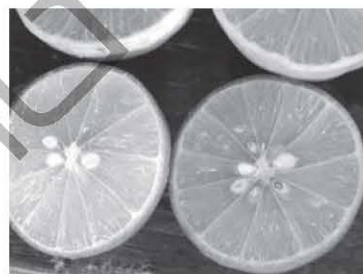

มะนาวเป็น

มะนาวแป้น

(ยอตนิยม) ต่างๆ

สำหรับมะนาวพลเล็ก ซึ่งในที่นี่จะขอเน้นเป็นกลุ่มของ “มะนาวแป้น” สายพันธุ์ต่างๆ ที่มีความโดดเด่นในเรื่อง เปลือกบางน้ำเยอะ และน้ำมีกลิ่นหอม เป็นมะนาวยอตนิยมของพันธุ์โรคนในบ้านเราที่มีความคุ้นเคยกันดี โดยมีชื่อทางการค้าและที่มาของสายพันธุ์แตกต่างกันออกไป

มะนาวแป้นดกพิเศษ กำแพงเพชร

มะนาวแป้นดกพิเศษกำแพงเพชร เกิดจากการเอาเมล็ดของมะนาวแป้นรำไพ จำนวนหนึ่งไปเพาะขยายพันธุ์และปลูกเลี้ยง จนต้นโตติดผล ปรากฏว่าผลมีขนาดใหญ่กว่า ผลของมะนาวแป้นรำไพพันธุ์แม่อย่างชัดเจน และเชื่อว่าเป็นมะนาวกลายพันธุ์ จึงคัดเอา เฉพาะต้นดีที่สุดไปขยายพันธุ์ด้วยวิธีตอนกิ่ง ปลูกทดสอบสายพันธุ์อยู่หลายครั้งจนมั่นใจว่า กลายพันธุ์ถาวรแล้ว เลยตั้งชื่อว่า **“มะนาว แป้นดกพิเศษกำแพงเพชร”** พร้อมตอนกิ่ง ออกจำหน่ายได้รับความนิยมจากผู้ซื้อไปปลูก อย่างแพร่หลาย

ผลของมะนาวแป้นดกพิเศษกำแพงเพชรเมื่อโตเต็มที่จะมีขนาด 10-12 ผล/กก.

เปลือกผลค่อนข้างบางทำให้ผ่าบีบคั้นเอาน้ำ ได้ง่าย ให้น้ำเยอะ รสชาติเปรี้ยวจัดเหมือนกับ รสชาติน้ำมะนาวแป้นรำไพที่เป็นพันธุ์แม่ ติดผลดกเป็นพวง 3-5 ผล ติดผลได้เรื่อยๆ เกือบทั้งปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งที่มะนาว มีราคาแพง สามารถเก็บผลผลิตได้สม่ำเสมอ มีเมล็ดน้อย ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ดตอนกิ่ง และ เสียบยอด

มะนาวแป้นแม่ลูกคก

อาจารย์วัจ สุขประเสริฐ ได้ทำการพัฒนาสายพันธุ์มะนาวเองจนประสบความสำเร็จ โดยการนำมะนาวพันธุ์แม่ไก่ไข่ดกที่มีลักษณะออกลูกคกแต่ผลเล็ก ตลาดต้องการน้อย นำมาผสม (ไข่วสายพันธุ์) กับมะนาวพันธุ์แป้นเอี่ยมแข็ง ที่มีลักษณะเป็นพันธุ์ให้ลูกใหญ่แต่ออกน้อย มีความต้านทานโรคค่อนข้างสูง พัฒนาจนกลายเป็น “พันธุ์แป้นแม่

ลูกคก” ซึ่งมีลักษณะเด่นคือ ออกลูกง่าย ติดกระจายรอบทรงพุ่ม และให้ผลผลิตทุกเดือน ลูกใหญ่ประมาณ 15 ผล/กก. ต้านทานโรคทั่วไปได้ถึง 90% เปลือกบาง เมล็ดไม่เกิน 6 เมล็ด/ผล ตั้งแต่ติดดอกประมาณ 3 เดือนก็มีน้ำแล้ว ให้ปริมาณน้ำสูง อยู่บนต้นได้นานถึง 7 เดือน และในช่วงฤดูแล้งหนึ่งต้นมีผลผลิตประมาณ 1,000-1,500 ผล/ต้น

มะนาวแป้นต้านทานโรค

พิจิตร 1

นายณรงค์ แดงเปี่ยม นักวิชาการเกษตร 7 ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร กรมวิชาการเกษตร กล่าวว่า ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์มะนาวที่มีความต้านทาน “โรคแคงเกอร์” ขึ้นมาใหม่ คือ “มะนาวลูกผสมพันธุ์พิจิตร 1” เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้กับเกษตรกร ซึ่งสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิต ประหยัดค่าจ้างแรงงานเพื่อป้องกันกำจัดโรค และแมลงศัตรูพืช รวมทั้งลดปริมาณการใช้สารเคมีซึ่งจะลดปัญหาเรื่องสารพิษตกค้าง

ในผลผลิต ได้สินค้าที่มีความปลอดภัยไปสู่ผู้บริโภค และไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นด้วย

เดิมมะนาวลูกผสมพันธุ์นี้ชื่อ “พันธุ์ M 33” เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่าง มะนาวพันธุ์แป้น (แป้นรำไพ : พันธุ์แม่) ซึ่งคนไทยนิยมบริโภค กับ มะนาวพันธุ์น้ำหอม (น้ำหอมอุดร : พันธุ์พ่อ) ที่มีความต้านทานโรคแคงเกอร์ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตรได้ทำการคัดเลือกและผสมพันธุ์เรื่อยมา จนกระทั่งได้

แป้นพิจิตร 1 (ขวามือ) กับแป้นรำไพ

หลักการใส่ปุ๋ย และช่วงเวลาใส่ปุ๋ย

การใส่ปุ๋ยนั้นเป็นการเพิ่มธาตุอาหารเพื่อชดเชยส่วนที่ต้นไม้ได้ใช้ไป หากในดินมีอยู่เพียงพอแล้ว การใส่ปุ๋ยเพิ่มเติมก็ไม่มีประโยชน์ เพราะต้นไม้ไม่สามารถที่จะนำไปใช้ได้ หรืออาจแสดงอาการที่ไม่รับธาตุอาหาร หรืออาจสูญเสียไป ปุ๋ยเคมีเมื่อใส่ลงไปดินจะมีโอกาสสูญเสียมากกว่าครึ่งหนึ่งสำหรับธาตุไนโตรเจนและโพแทสเซียม

สวนฟอสฟอรัสนั้นพืชดึงดูดไปใช้ประโยชน์ได้เพียงไม่เกิน 10% ที่เหลือทั้งหมดจะทำปฏิกิริยากับดินกลายเป็นสารประกอบที่ละลายน้ำยาก พืชดึงดูดเอาไปใช้ไม่ได้ ดังนั้นการใส่ปุ๋ยลงไปดินจะใส่อะไรให้พืชสามารถดึงดูดไปใช้ได้มากที่สุด และสูญเสีย น้อยที่สุด

การใส่ปุ๋ยให้กับต้นไม้มีหลักในการพิจารณาได้หลายอย่างด้วยกัน คือ การวิเคราะห์ดิน การวิเคราะห์ชิ้นส่วนของพืช และ

การพิจารณาจากอาการที่พืชแสดงออก ในที่นี้สิ่งที่ดูน่าจะเป็นไปได้ คือ การวิเคราะห์ดิน โดยการเก็บตัวอย่างดินไปวิเคราะห์

พืชที่ปลูกในดินไม่อุดมสมบูรณ์ด้วยธาตุอาหารมักจะแคระแกร็นและให้ผลผลิตต่ำ การใส่ปุ๋ยจะช่วยยกระดับธาตุอาหารที่ขาดแคลนให้มีปริมาณเพียงพอกับความ ต้องการของพืช อย่างไรก็ตาม ปุ๋ยที่ใส่ลงไปดินเดียวกันกับพืชชนิดเดียวกัน อาจจะให้ผลแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลา (timing) ของการให้ปุ๋ยแก่พืชนั้นตรงกับระยะเวลาที่พืชมีความต้องการธาตุนั้นๆ มากที่สุดหรือไม่ ช่วงเวลาความต้องการธาตุนั้นๆ มากที่สุดของพืชแต่ละชนิดจะแตกต่างกันออกไป ในไม้ผล-ไม้ยืนต้น หากจะยึดหลักง่ายๆ อาศัยฤดูกาลให้ปุ๋ย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ช่วงแรกที่พืชเริ่มงอก ดินยังเล็กอยู่ ต้นไม้จะต้องการธาตุน้อยและช้า

ผลใหญ่ น้ำมาก
เปลือกบาง กลิ่นหอม

“มะนาวไร่”

ปลูกแค่ 350 ต้นโคยรายได้หลักล้าน! ต่อรอบ
ที่ “ทองพاقุมิ”

ความตั้งใจตั้งแต่แรกเริ่มที่นำ “มะนาวแป้นไร่” มาปลูกในสวนทุเรียนที่ อ.ทองพاقุมิ แห่งนี้ด้วย ก็คือว่า คุณโหน่งหรือ “คุณอุไรวรรณ เขียวสำราญ” หญิงแกร่งจากท่าใหม่ จ.จันทบุรี ได้รับมอบหมายให้มาช่วยจัดการดูแล “สวนทุเรียน” ให้กับผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง (พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์) เมื่อกว่า 5 ปีก่อน ด้วยเป็นผู้ที่มีความรู้และชำนาญในเรื่องการทำสวนผลไม้ โดยเฉพาะ “ทุเรียน” มานานหลายปี และพอได้มาอยู่ที่ทองพاقุมิแล้ว นอกจาก “สวนใหญ่” ก็ยังมีสวนของตนเอง ที่คุณโหน่งได้ขยับขยายเพิ่มเติม เพื่อการปลูกทุเรียน และกลายเป็นจุดเริ่มของการนำมะนาวพันธุ์ดีจากจันทบุรีมาปลูก ด้วยหวังว่าให้เป็นพืชเสริม แต่ทำไปทำมาทั้ง “มะนาว” ที่เริ่มให้ผลผลิตตั้งแต่อายุ 7-8 เดือน และ “ทุเรียน” เองก็ไวไม่แพ้กัน คือติดลูกขณะที่อายุเพียง 4 ปีเท่านั้น (กว่า 20 ผล/ต้น!) พืชทั้งสองชนิดนี้สามารถสร้างรายได้ให้ได้อย่างน่าพอใจ ภายใต้การจัดการดูแลที่เหมือนกัน

แป้นรำไพดำเนินฯ

พืชเศรษฐกิจทำเงินในร่องสวนส้ม (เค็ม)

ของ “วุฒินันท์ วงศ์จรัสเกษม”

किनหนุ่มรุ่นใหม่ “วุฒินันท์ วงศ์จรัสเกษม” ผู้หันหลังให้กับเมืองกรุงและชีวิตมนุษย์เงินเดือน กลับมาบ้านเพื่อสานต่องานอาชีพชาวสวน จากครอบครัว เลือกลงปลูกพืชที่มีความถนัดมาตั้งแต่รุ่นของคุณพ่อ ได้แก่ ตระกูลส้ม ด้วยเคยประสบความสำเร็จอย่างมากจากการทำ “ส้มเขียว” มาก่อน เมื่อกว่า 30 ปีที่แล้ว ทว่าพอมาถึงในช่วง 10 ปีมานี้สภาพของผืนดินเพาะปลูกเริ่มไม่ค่อยเหมาะกับส้มเขียว เพราะเป็นพืชที่ต้องการดินปลูกมีความอุดมสมบูรณ์สูงจึงจะให้ผลดี ดังนั้น ยังเหลืออีกชนิดในตระกูลเดียวกัน นั่นคือ “มะนาว” ที่เป็นทางเลือกใหม่ และดูเหมือนว่าค่อนข้างจะถูกใจลูกกับเขาคนนี้อยู่ไม่น้อยทีเดียว เพราะหลังจากที่ตัดสินใจเลือกปลูกพันธุ์ “แป้นรำไพ” มา นอกจากการจัดการดูแลคือต้องบอกว่า...เอาอยู่! แล้ว ขณะเดียวกันการสร้างรายได้ก็ถือว่า...ผ่านฉลุย! มาตลอดอย่างน้อย 3 ปี

คุณวุฒินันท์ วงศ์จรัสเกษม

ย่านบ้านแพ้ว-ดำเนินฯ ส่วนใหญ่ปลูก “แป้นรำไพ”

คุณวุฒินันท์ หรือคุณวุฒิ เล่าให้ฟังว่า พอตนเองจบปริญญาตรีแล้วก็ทำงานบริษัทอยู่ได้สักพัก จากนั้นตั้งแต่อายุ 27 ปีหลังจากออกจากงานก็มาเริ่มอาชีพการทำสวนเลย ซึ่งแรกๆ ได้ลองทำ “องุ่น” (พันธุ์ไวท์มะละกา) ต่อช่วงจากส้มที่ครอบครัวต้องเลิกทำไป แต่ปรากฏว่าไม่ประสบความสำเร็จเขาเสียเลยกับพืชชนิดนี้ จึงหันกลับมาพืชตระกูลส้มซึ่งทางครอบครัวตนเองมีความถนัดอีกครั้ง แต่ด้วยสภาพของพื้นที่ปลูกที่ผ่านการใช้งานมาไม่น้อยกว่า 30 ปีแล้ว จะปลูกส้มอีกก็คงไม่ไหวแน่ (ต่อให้เป็นส้มเขียวหวานที่ง่ายรองลงมา ก็ไม่น่าจะไหว) ซึ่งเหลืออยู่ตัวเดียวคือ “มะนาว” ที่ยังพอจะปรับปรุงฟื้นฟูดินสำหรับปลูก

ให้ได้ดีบ้าง โดยเลือกพันธุ์ “แป้นรำไพ” ที่ส่วนใหญ่เขตนี้นิยมปลูกกันอย่างกว้างขวาง เพราะขึ้นชื่อในเรื่อง “ความดกน้ำเยอะ กลิ่นหอม” มีการติดลูกทั้งปี เป็นมะนาวแป้นเปลือกบาง ซึ่งสามารถปลูกได้ดีและคงคุณลักษณะเด่นตามที่กล่าวมา หากว่าปลูกแบบสภาพสวนเหมือนย่านบ้านแพ้ว-ดำเนินฯ (แต่ถ้าไปปลูกที่อื่นโดยเฉพาะการปลูกแบบไร่อาจพบว่าเปลือกจะหนาขึ้นบ้าง) โดยช่วงแรกได้ซื้อพันธุ์มาจาก “เจ๊กพัง” แล้วหลังจากนั้นก็ทำการคัดเลือกพันธุ์เองมาเรื่อยๆ วิธีการก็คือว่า จะเลือกต้นที่เริ่มมีการให้ผลผลิตได้แล้ว ดูว่ากิ่ง-ใบมีความสมบูรณ์ดี ตาถี่/ใบถี่ (ซึ่งหมายถึงลักษณะการติดลูกดก) ออกเป็นพวงและผลใหญ่ด้วย ดูจนกระทั่งว่าเห็นแล้วจากนั้นก็ทำการขยายพันธุ์ด้วยวิธี “ตอนกิ่ง” เพื่อใช้ปลูกใหม่เป็นรุ่นต่อไป จนได้พันธุ์

“มะนาวแป้นเกษตร”

แบบสวนยกร่องเปียก เน้นมีผลผลิตเก็บทั้งปี มีเงินเข้ามือไม่ขาด

“ความแน่นอน คือความไม่แน่นอน” ประโยคนี้ยังคงใช้ได้จริงไม่ว่าแม้แต่วงการเกษตรเอง ที่ถึงแม้จะเป็นอาชีพที่อยู่คู่กับคนไทยมานานแต่ทว่าก็ยังมีการเปลี่ยนแปลงไม่จริงยังยืนเสมอไป อย่างที่เห็นได้ชัดเจนนั่นคือเรื่อง “มะนาว” ซึ่งทุกวันนี้ต้องยอมรับว่ามาแรงแซงพืชทุกชนิดเพราะราคาสูงขึ้นเรื่อยๆ ไม่มีตก ตั้งแต่หน้าสวนจนถึงตลาดค้าปลีก ขณะที่พืชอื่นราคาตกอย่างหน้าใจหาย จึงทำให้เกษตรกรสนใจและเลิกปลูกพืชดั้งเดิมของตนเองหันมาปลูกมะนาวแทนกันเป็นทิวแถว

สองเขียนมะนาวบ้านแพ้ว
(ซ้าย) คุณนพพร ฐิติพันธ์รังสฤต และคุณบุญประเสริฐ ทรัพย์มา

คุณนพพร ฐิติพันธ์รังสฤต อีกหนึ่งตัวอย่างที่จะมาบอกเล่าเรื่องราวของตนเอง จากอดีตเจ้าแกสวนส้มเขียวหวานย่านบ้านแพ้ว กลับขอเปลี่ยนแนวทางมาปลูกมะนาวแทน ด้วยเหตุผลที่ว่า ส้มเขียวหวานสามารถเก็บจำหน่ายได้ครั้งใหญ่เพียงครั้งเดียว ส่วนที่เหลือสามารถเก็บได้ทั้งปีแต่มีจำนวนไม่มากมายนัก ซึ่งต่างจากมะนาวที่เก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปีในปริมาณที่มากโข จึงตัดสินใจปลูกมะนาวแทนมากกว่า 5 ไร่แล้วจนถึงปัจจุบัน

มะนาวแป้น (พันธุ์ต้านทานโรค)

“จาร์ส 28” และ “จาร์ส 29” มะนาวพันธุ์แกร่ง ไซส์จัมโบ้ เปรี้ยว! สะใจ

หลังจากประสบความสำเร็จในการพัฒนา “จาร์ส 9” มะนาวสายพันธุ์แกร่งต้านทานโรคแคงเกอร์มาแล้ว แต่เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้กับชาวสวนได้มีมะนาวคุณภาพที่ตอบโจทย์ได้โดนใจมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ **คุณจาร์ส กุหลาบเจริญ** อดีตวิศวกรของการสื่อสารแห่งประเทศไทยใช้ชีวิตหลังเกษียณเพื่อมาเป็นเกษตรกรอย่างเต็มตัว ไม่หยุดที่จะพัฒนาต่อจนกระทั่งได้มะนาวสายพันธุ์ใหม่อีก 2 พันธุ์ คือ “จาร์ส 28” และ “จาร์ส 29” โดยคราวนี้มีความพิเศษที่เพิ่มมาอีกคือขนาดผล ที่ใหญ่มาก (ไซส์จัมโบ้!) แกรมยังมีรสเปรี้ยว จืดจืด สะใจ! น้ำมาก กลิ่นหอม การออกดอก-ติดผลง่าย ตรงตามแบบฉบับของมะนาวแป้นที่ตลาดนิยม

กว่า 10 ปีกับการพัฒนามะนาวพันธุ์ดี

คุณจาร์ส เล่าให้ฟังว่า พอเกษียณออกมาแล้วเมื่อกว่า 16 ปีก่อน (ตำแหน่งสุดท้ายคือ ผอ.กองเคเบิ้ลใต้น้ำการสื่อสารแห่งประเทศไทย) ก็ได้โอกาสเพื่อมาทำเกษตรอย่างเต็มตัวซักระยะหนึ่ง หลังจากนั้นช่วงยังทำงานอยู่ก็จะคอยช่วย “คุณแม่” ทำสวนมาตลอดเหมือนกัน ซึ่งจะมีทั้งมะนาว ส้ม กล้วยเล็บมือนาง มะลิ ฯลฯ ประกอบกับความชอบโดยส่วนตัวคือมาทางด้านนี้อยู่แล้วแต่ในขณะที่

คุณจาร์ส กุหลาบเจริญ

กิ่งพันธุ์ปักชำอายุประมาณ 2 เดือนพร้อมปลูก

ตนเองนั้นเรียนจบมาและทำงานเกี่ยวกับทางด้านวิศวะไฟฟ้า (สอบชิงทุนได้ไปเรียนที่ประเทศญี่ปุ่น) ซึ่งก็เลยใช้เวลาว่างจากการทำงานเพื่อไปสมัครเรียนเพิ่มเติมในอีก 2 สาขาวิชา คือ ฟิสิกส์กับการส่งเสริมการเกษตร จนสามารถคว้าปริญญาบัตรทั้ง 2 ใบมาครองได้สำเร็จ เรียกว่าตอนนั้นมีครบหมดแล้วในเรื่องของความรู้ ทั้งจากที่เรียนมาและก็ประสบการณ์ตรงจากการทำสวน โดยพืชที่ประเดิมทำช่วงแรกๆ และค่อนข้างสร้างชื่อเสียงให้ก็คือ “กล้วยไม้” เนื่องจากตนเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์พ่อ (ศ.ระพี สาคริก) ด้วย เคยฝากผลงานไว้เป็นไม้ลูกผสมเบอร์ดังอยู่หลายสกุล แล้วก็มี สัมกับมะม่วงที่ปลูกอยู่สักพักใหญ่ มีเปียเขียนที่พัฒนาสายพันธุ์เองจนมีชื่อเสียงอยู่พอสมควร จนกระทั่งพอมาถึง “มะนาว” ที่เริ่มจับทำในช่วง 10 ปีให้หลังมานี้ เหตุผลส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่าพื้นที่ตรงนี้ถูกเวนคืนไปค่อนข้างมาก ซึ่งจากเดิมในอดีตเคยเป็นที่ตาบอด จึงได้คิดหาวิธีการทำเกษตรแบบใช้พื้นที่น้อยแต่สามารถให้ผลตอบแทนได้อย่างคุ้มค่า และมะนาวก็ถือว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว แต่

มะนาวแป้น (พันธุ์ต้านทานโรค)

“แป้นพิจิตร 1” สวนตาฟ้าร้านอาหารศรีนวลซีฟู้ด เผยที่เด็ดมะนาวปลอดสารด้วย “ปุ๋ยน้ำสูตรพิเศษ”

ด้วยความสนใจไม้ผลรสเปรี้ยว อย่าง “มะนาว” ประกอบกับที่ธุรกิจร้านอาหารของตนเองก็มีความจำเป็นต้องใช้เป็นวัตถุดิบหลัก เฉลี่ยต่อวันค่อนข้างจะมากโขอยู่ การตัดสินใจนำพันธุ์มะนาว “แป้นพิจิตร 1” มาทดลองปลูกลงตามดาดฟ้าชั้น 3 ของร้าน เมื่อกว่า 2 ปีที่แล้ว ซึ่งไม่เพียงถือเป็นการทำเกษตรครั้งแรกในชีวิต โดยมีหนังสือเป็นแหล่งความรู้คอยนำทางให้ ขณะเดียวกันยังทำให้ได้ค้นพบ “ปุ๋ยน้ำ” สูตรพิเศษที่ใช้ได้ผลดีเยี่ยมกับมะนาว จากความพยายามที่จะแก้ปัญหา “ขยะ” ของร้านอีกด้วย และที่สำคัญ คือ ทำให้คุณศรีนวล มากมี เจ้าของร้านอาหาร

“ศรีนวลซีฟู้ด” สามารถลดต้นทุนค่าวัตถุดิบลงได้กว่า 5 หมื่นบาท/เดือน แถมผลผลิตที่เหลือยังสร้างรายได้เสริมให้อีก ต่อเดือนเฉลี่ยดแสนบาท! เลยทีเดียว

ทูปใจทย์! การเกษตรบนพื้นที่ปูน ด้วยทฤษฎี...ฉบับคุณศรีนวล

ระหว่างการพาทัวร์สวนเกษตรรอบบ้าน (ติดชายทะเล) และเรือขึ้นไปถึงดาดฟ้าบนชั้น 3 ของร้าน คุณศรีนวลเล่าให้ฟังว่า เดิมทีนั้นตนเองไม่มีพื้นความรู้ทางการเพาะปลูกพืชใดๆ มาก่อนเลย ด้วยอาชีพก่อนหน้านี้จะทำธุรกิจร้านอาหาร เคยทำอาชีพประมงมานานกว่า 30 ปี (มีเรือประมงของตนเอง)